

Francesc Estela i Felip (Llançà 1859- L'Agullana 1936). Alcalde de l'Agullana, militant de la dretana "Acció Popular" i de la CEDA, administratiu de la empresa familiar i membre del "Somatent català". Fou assassinat el 17 de setembre de 1936 a mans de les milícies antifeixistes. Un miler de Regidors de dretes, centenars de jutges municipals i funcionaris de pobles catalans i fins a **307** alcaldes o ex-alcaldes de Catalunya foren assassinats per les esquerres a la rera guarda republicana per botxins dels "Comitès" i per milicians, seguint les ordres d'en Companys i els seus col·legues anarquistes i republicans. **Moisés Serriñana i Pell** (Cadaquès 1891-1936, alcalde de la vila de Cadaquès de 1926 al 1928, comerciant i militant de la dreta regionalista, mort el 22 d'Agost junt amb 6 convilatans més); **Joan Torras i Pujol** (Manresa 1890- Solsona 1936. Comerciant. Membre de la Lliga. Ex-alcalde de Cardona. Fou mort el 31 de juliol del 1936 a la carretera de Solsona); **Josep Serra i Anglada**. (Sant Hipòlit de Voltregà 1884- Collbató. 1936). Flequer. Militant de la dreta catalana, fou alcalde de Monistrol de Montserrat, per aquest motiu fou detingut i torturat pel comitè antifeixista d'esquerres. Fou assassinat a la carretera de Collbató, al lloc conegut com "Els Alemanys", el 31 d'Agost de 1936, juntament amb vuit convilatans de dretes, entre ells els seus fills **Antoni Serra i Santuré** i **Joan Serra i Santuré**; **Enric Alqueró i Peris** (Mora d'Ebre 1878- Sant Adrià del Besòs 1936, industrial embalador i polític. Membre i dirigent del Partit Radical. Fou nomenat alcalde de Sant Adrià del Besòs durant el Bienni negre. A l'inici de la guerra civil fou detingut i assassinat per milicians); **Ramon Llongarriu i Català**, (Girona 1897- Olot 1936). Advocat i polític. Descendent d'una de les més notables nissagues gironines, fou dirigent de la "Comunió Tradicionalista Carlista", cap dels carlins olotins i Alcalde de la vila el 1928. Detingut i assassinat a "El Prat del Triai", per part del Comitè d'Olot la nit de Tots Sants de 1936, junt amb onze Olotins més); **Miquel Moragas i Font** (Premià de Mar 1875- La Roca 1936. Capità de la marina mercant i pràctic del Port de Barcelona, alcalde de Premià de 1926 a 1930 i principal accionista de la Casa Roura Indústries i Fundicions SA. Detingut pel comitè i assassinat al "Coll de Parpers"); **Joaquím Vidal i Argimón** (Premià de Mar 1873- 1936. Mestre d'obres i va ser alcalde de Premià de Mar en tres ocasions: de 1914 al 1916, de 1920 al 1923 durant la Dictadura de Primo de Rivera i finalment durant un mes de transició, al març de 193, assassinat a Montcada i Reixac el Setembre del 36); **Francesc Corderas i Viladevall** (Sant Feliu de Codines 1861- Seva 1936. Propietari, jutge municipal. Membre de la "Lliga Regionalista" i alcalde de Sant Feliu); **Josep Rovira de Villar i Viver**. (Llerona, les Franqueses del Vallès, 1862 - Montcada i Reixac, 1937. Propietari rural i polític conservador. D'ideari catalanista, va signar el Missatge a la Reina Regent (1888), va presentar esmenes al projecte de bases per a la constitució regional catalana (1891) i fou designat delegat de l'Alt Vallès a l'Assemblea de la Unió Catalanista a Manresa (1892). Més tard, ja en temps de la Segona República s'afilià a la Lliga Catalana. Va tenir també una activitat molt destacada en l'associacionisme agrari de la comarca. Membre del IACSI des de 1920, fou vocal de la seva junta directiva (1927-1931. A les Franqueses, fou president de l'entitat Foment de la Propietat (1908), jutge municipal en diferents ocasions (1903, 1908 i 1935), cap del Sometent i, de 1930 a 1931, alcalde del municipi. L'any 1937,

durant la Guerra Civil, fou perseguit i assassinat a Montcada pels milicians); **Esteve Giró i March** (Sant Antoni de Vilamajor 1884- Vallromanes 1936. Fuster, Jutge de Pau i alcalde de Cardedeu, detingut i occit per militants d'esquerra el 3 de Setembre del 36); **Josep Suari i Mora**. (Argentona XIX- Montcada i Reixac 1936. Paleta i propietari d'una empresa de construcció. Membre de la Lliga Regionalista. Detingut pel comitè antifeixista del poble, fou traslladat a Montcada i assassinat); **Josep Coll i Casamiquela**. (Sant Celoni, 1894 – València, 1937. Industrial fariner i polític de dretes. Era membre de la Lliga Regionalista i durant la Segona República va pactar amb el Partit Republicà Radical de Lerroux. Entre 1931 i 1933 fou alcalde de Sant Celoni. El juny de 1933 la Generalitat destituí l'Ajuntament per irregularitats administratives i polítiques comeses durant el mandat, i nomenà una comissió gestora. Durant la Guerra Civil, Josep Coll marxà de Sant Celoni i es refugià a València, on fou assassinat per elements anarquistes, el febrer de 1937); **Gastó Comeré i Poupée** (La Garriga 1884- Sabadell 1936. Empresari i alcalde de La Garriga); **Francesc de Paula Torras i Sayol**. (Caldes de Montbui, 1868 – 1936, propietari rural i polític de dretes, membre de la Cambra Agrícola Provincial, de la junta de la Unió de Sindicats Agrícoles Catòlics, president del Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Caldes, caporal dels sometents del partit judicial de Granollers i membre de la Lliga Regionalista en la que fou escollit alcalde de Caldes en dues ocasions); **Joan Alegret i Mora**. (Canet de Mar 1864- Barcelona 1936. Comerciant i polític. Membre i dirigent de la Lliga Regionalista i posteriorment d'Acció Ciutadana i de la CEDA. Fou nomenat alcalde de Canet de Mar durant el Bienni negre i durant la dictadura de Primo de Rivera. Fou detingut pel comitè d'esquerres i assassinat a Barcelona el 15 de setembre de 1936); **Jaume Dotras i Feliu** (Canet de Mar 1883- 1936. Forner, membre de partits monàrquics i alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera. Assassinat el 15 de setembre del 36); **Isidre Fló i Balluls** (El Masnou XIX- 1936. Paleta i alcalde durant la dictadura de Primo, detingut pel comitè i assassinat el 2 de Desembre del 36 davant de casa seva); **Montserrat Cullell i Coll** (Llinars del Vallès 1864- Argentona 1937. Empresari fuster, militant de la CEDA Va començar a formar part del consistori de Llinars l'any 1894 i pràcticament no l'abandonà fins a l'inici de la Guerra Civil. Fou alcalde en dues ocasions: primer del 1909 al 1912 i després del 1924 fins al 1927; **Joan Llampallas i Alsina** (El Masnou 1860- Montcada i Reixac 1936. Propietari, historiador i polític. Membre de la Lliga Regionalista, president de "Unió Catòlica" i alcalde de El Masnou, fou assassinat pel comitè antifeixista al cementiri de Montcada); **Vicenç Vilardell** (Sentmenat 1896-1936, propietari, membre de la CEDA i de l'IACSI i alcalde de Sentmenat de 1934 a 1936, fill del propietari i mecenes en Vicenç Vilardell i Sellent, detingut per membres d'ERC i assassinat); **Just Oliveras i Prats**. (L'Hospitalet 1888-1938). Industrial i polític de dretes. Membre i directiu de la Lliga Regionalista. Alcalde de l'Hospitalet de Llobregat. Propietari de l'empresa de transports "Autobusos Oliveras", creada l'any en que en Just va iniciar un petit negoci de transport de passatgers entre l'Hospitalet i Barcelona i en poc temps va anar augmentant el nombre de trajectes i destins, fins a consolidar-se com a una gran empresa d'autobusos. A l'inici de la guerra civil, la empresa es expropiada pel sindicat CNT i l'alcalde fou assassinat a casa seva per milicians, el seu assassiní fou el desgraciat "Quico Sabater"); **Joan Altés i Bargalló**. (Reus 1883-Sant Cugat 1936, pintor i polític, fou l'alcalde de Sant Cugat pel partit Radical després

del cop d' estat d' ERC de 1934, i assassinat per aquest fet); **Francesc Codoñès i Borquió**. (Sardanyola del Vallès 1878 - Sant Fost de Campcentelles 1936. Pagès i polític. Home de dretes i catòlic militant. Fou alcalde de Cerdanyola durant molts de temps, entre els anys 20 i els anys 30, escollit democràticament i militant de la Lliga Regionalista. Va fer construir l'actual casa de la vila, e incorporar el lema "Facta non verba" a la divisa consistorial. El 25 de Juliol fou detingut pels membres del comitè antifeixista de la vila, poc després d' esclatar la guerra civil i la persecució als catalans de dretes, i també ho foren els seus fills Josep Codoñès i Renom (Sardanyola 1916-1936, advocat i dretà), Lluís Codoñà i Renom (Sardanyola 1913-1936, professor mercantil) i Martí Codoñès i Renom (Sardanyola 1910- Montcada i Reixac 1936, pagès i enòleg, militant de la dreta regionalista) Tots ells foren assassinats poc després de la detenció, pels membres de l' esquerra de Ripollet); **Adrià Valls i Castellví** (Corbera de Llobregat 1875-1936, propietari de la empresa "Autocorb S.A." i militant de la "Lliga Regionalista", escollit alcalde regionalista, morir en accident de trànsit el 6 de Desembre de 1936, juntament amb el seu fill **Adrià Valls i Garcías** de 20 anys i membre de les joventuts dretanes, quan eren coduits a ser assassinats a una cuneta de la carretera); **Ugo Villa i Cotelli** (Milà 1905- Sitges 1936, italià nacionalitzat, comerciant i alcalde de Gavà, assassinat el 3 d' Agost del 36); **Bartomeu Fabrés i Anglada**. (Mataró, 1902- Gavà 1936, Metge i polític republicà. A inicis dels anys 1920, Fabrés entrà a militar a la Joventut Nacionalista i, el 1922, a Acció Catalana. Tinent d'alcalde per ERC de Gavà, fou detingut arran dels Fets del Sis d'Octubre. El 1935 fou elegit president del Foment Català Republicà, i va esdevenir alcalde, ja que Cristòfor Solé hi va renunciar. La revolució del 19 de juliol comportà que els elements més extremistes prenguessin els carrers, amb l'assassinat de diverses persones. Bartomeu Fabrés, totalment oposat a aquestes accions, va dissoldre el consistori, que no es tornaria a reconstituir fins al 9 d'octubre de 1936. A partir d'aleshores, es dedicà en exclusiva a la seva tasca mèdica. La seva figura no era gens ben vista pel Comitè de Milícies Antifeixistes i fou assassinat per elements anarquistes); **Josep Forquè i Valls** (València 1877- Vallirana 1936, propietari pagès, membre de la "Unión Patriótica", alcalde de Vallirana durant la Dictadura de Primo de Rivera, fou secuestrat i torturat per les esquerres); **Jaume Tort i Roca** (Molins de Rei 1883-1937, propietari pagès i polític dretà, fou alcalde de Molins durant el període de Berenguer); **Josep Valls i Pi**. (Matadepera 1896-1936. Paleta i constructor. D' ideologia política dretana i regionalista, fou regidor per la Lliga i alcalde de la vila. A l' inici de la guerra civil fou detingut i assassinat per milicians de Terrassa); **Carles Jutglar i Pagès** (El Papiol 1906- Montcada i Reixac 1936, jardiner i dirigent de les joventuts de la CEDA, fou alcalde de El Papiol el període 1934-1936, odiat pels militants d' ERC, fou assassinat el 26 de desembre del 36); **Joan Prat i Olivé** (El Papiol 1890- 1936, pagès, alcalde de dretes de El Papiol durant la dictadura, fou secuestrat per milicians i desaparegut l' estiu del 36); **Pere Duran i Plantada**. (Palau-solita i Plegamans 1855- Montcada i Reixac 1936. Propietari agrícola, pagès i polític dretà. Propietari descendent de Can Duran, una de les propietats amb més solera a Catalunya. Alcalde en dues ocasions (1902-1903 i 1912- 1913), com també ho fou el seu fill Josep M. (1916-1917 i 1920-1922). Disponia d' un gran patrimoni, que incloïa la finca de Can Plantada a l' Ametlla, i exercint la seva condició, s'havia destacat en l'organització patronal dels propietaris agraris: fou un dels impulsors de la

Cambra Agrícola del Vallès i era membre de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (IACSI). Militant de la Lliga Regionalista, passà a la CEDA a través de Acció Popular Catalana de Cirera i Voltà. Detingut pels comitè d'esquerres a l'inici de la guerra civil fou assassinat el 19 de desembre de 1936 a Montcada); **Josep Mas i Torras** (Santa Perpètua de la Moguda 1879- Mollet 1936, comerciant i alcalde de Palau-Solità com a militant de la "Lliga Regionalista"); **Valentí Almirall i Doré** (Barcelona 1892- Papiol 1936). Propietari i Baró del Papiol. Dirigent de la "Lliga Regionalista" i alcalde de la vila de "El Papiol". Era nebot d'en Valentí Almirall i Llozer, promotor del catalanisme, i prohoms de El Papiol. Fou detingut i assassinat per les esquerres i el seu cadàver no va apareixer; **Josep Maria Solà i Sendra** (Madrid 1890- Montcada i Reixac 1936, Comerciant de pares catalans, jutge municipal de Garcia i alcalde de El Prat de Llobregat); **Agustí Altimira i Mota**. (Santa Maria de Palautordera, 1873 - Montcada i Reixac, 1936. Contractista d'obres i polític conservador. L'any 1928 va construir el nou ajuntament de Santa Maria de Palautordera i també va fer les obres del convent de les monges de Sant Esteve de Palautordera i altres edificis del municipi. Regidor de l'Ajuntament de Santa Maria de Palautordera des del 1906, fou nomenat dipositari dels fons municipals i va exercir aquest càrrec remunerat fins al desembre de 1909. Quan fou elegit alcalde, el gener de 1910, s'interposà un recurs contra la seva elecció com a regidor al·legant una incompatibilitat amb el càrrec de dipositari municipal, que fou desestimat. Va exercir d'alcalde fins a l'any 1912, més tard, entre 1922 i 1923, tornà a ser regidor de l'Ajuntament. El setembre de 1936, fou detingut a Santa Maria de Palautordera pels membres del comitè antifeixista del poble i assassinat a les immediacions del cementiri de Montcada i Reixac); **Ferràn Costa i Francesch** (Cadaquès 1868- Perelada 1936, alcalde de Cadaquès, polític dretà i pescador); **Josep Planas i Figa** (Vilaritg 1891- Vilafreser 1936, alcalde de Castelló d'Empúries el 1934 després del cop d'estat republicà, pagès, propietari agrícola i dretà, mort per les esquerres el 9 d'agost del 36); **Narcís Casademont i Gomis** (Castelló d'Empúries 1873- 1936, alcalde de la vila durant la dictadura de Primo, jutge municipal, polític dretes e hisendat); **Pere Canet i Juanola** (Castelló d'Empúries 1890- Vilafreser 1936, batlle de Castelló del 1931 fins el seu assassinat, membre de "Acció Popular-CEDA" i pagès); **Martí Llanes i Figa** (Vilaritg 1882- Cistella 1936, alcalde de Cistella, advocat, hisendat i dretà, fou detingut i va desaparèixer a mans de milicians armats d'esquerra); **Joan Álvarez i de Sisternes** (Vilafranca del Penedès 1873- Barcelona 1936, advocat, cap de la "Unión Patriótica", batlle dels anys 1925 al 1930 de Vilafranca i assassinat per les esquerres); **Josep Alonso i Costa** (Figueres 1900-1936, polític, propietari i cap de la CEDA a la comarca i nomenat alcalde de Figueres el setembre de 1935, detingut i assassinat al Castell de Sant Ferran pel comitè antifeixista de la ciutat junt amb el tinent d'alcalde i dentista, doctor **Lluís Coll de Cendra**, membre de la CEDA de 44 anys); **Leopold Batlle i de Pagès** (Vilatenim 1874- Barcelona 1936, alcalde de Palau de Santa Eulàlia, propietari, pagès i jutge municipal, detingut a la vila i traslladat a la ciutat comtal on fou assassinat); **Salvi Ferrer i Buscarons** (Roses 1866- Perelada 1937, alcalde de Roses des de 1919, membre dels grups de recolçament al Dictador Primo de Rivera, i propietari, mort per les esquerres); **Francesc Pujol i Aiguaviva** (Argelaguer 1885- Santa Pau 1936, batlle d'Argelaguer propietari agrícola i dretà fou mort a "Casa Colitrà" per milicians

anarquistes); **Francesc Torras i Planas** (Begudà 1880- 1936, alcalde de Begudà, industrial i membre de la CEDA, afussellat el 7 de setembre del 36 a les tàpies del cementiri); **Pau Gusiñer i Gelabert** (Castellfollit del Boix 1888- Begudà 1936, Alcalde de Castellfollit durant la dictadura de Primo de Rivera, propietari agrícola i cap de la dreta hispanista); **Joan Plana i Domènech** (Begudà 1862- Sant Esteve d'en Bas 1936, Alcalde de La Pinya, cap del Carlisme comarcal, jutge municipal i propietari agrícola i pagès); **Miquel Morató i Vilarrasa** (La Pinya 1896- Begudà 1936, alcalde de La Pinya fins la seva mort, propietari agrícola i membre del Tradicionalisme català); **Narcís Malagelada i Font** (Banyoles 1896- Maçanet de la Selva 1936, Tinent d'alcalde de Banyoles, membre de la "Unión Patriótica", advocat i representant de "La Caja de Pensiones"); **Jaume Bartrina i Mas** (Girona 1896- Maçanet de la Selva 1936, Alcalde de Girona des de 1924 fins el 1930, advocat, dirigent polític, president de la Diputació de Girona, membre de "Derecha Social Agraria" i de la "Dreta de Catalunya", conferenciant i organitzador del moviment hispanista a tota la província gironina, assassinat per les esquerres l'once de setembre de 1936); **Emili Picó Batlle** (Girona 1898- Orriols 1936, alcalde de Canet d'Adri, polític tradicionalista i membre del "Requetè Català", tenedor de llibres fou assassinat pels membres del "Comitè antifeixista d'Orriols"); **Miquel Barnadas i Martin**. (Maçanet de Cabrenys 1904-1937. Sindicalista de "La Fraternitat" i polític d'esquerres. Elegit alcalde de la vila l'1 de gener de 1937. Dos mesos i mig després, el 15 de març de 1937, que era un dilluns, a les quatre de la tarda, fou assassinat al local de "La Union Massanetense", al encarar-se valerosaments al comitè antifeixista, fortament armats, que volien emportar-se uns honrats veïns de la Vila conceptuats de "dretes"); **Josep Xifra i Xifra** (Sant Gregori 1864- Carretera de Sils 1936, alcalde de Salt del 1920 al 1923, jutge de la ciutat i fuster de professió, membre de la "Lliga Regionalista", mort a Sils); **Bartomeu Muñoz i Trilla** (Igualada 1878- Congost 1926, Alcalde de Salt de 1916 al 1920, empleat de Banca i membre de la "Lliga Regionalista"); **Josep Albó i Geronès** (Anglès 1892- Vilademuls 1936, Alcalde d'Anglès, secretari de l'ajuntament i tradicionalista); **Joan Bosch i Nualart** (Blanes 1894- Barcelona 1936, Alcalde de Blanes durant la dictadura de Primo, comerciant i membre de la "Unió Patriótica" assassinat el 16 d'Octubre); **Josep Maria Mundet i Aulet** (Caldes de Malavella 1890- Massanet 1936, Alcalde de Caldes i polític, cap del Tradicionalisme i membre del "Requete Català", perseguit ferament per les esquerres es va refugiar al "Mas Fugueroles", fou ferit i rematat pels del "Comitè antifeixista"); **Emili Llinas i Bancells** (Maçanet de la Selva 1892- Barcelona 1936, Alcalde de Maçanet i membre de "Renovación Española", ferrer de professió); **Pere Obiols i Clascar** (Osor 1866- Barcelona 1936, Alcalde d'Osor, membre de la dreta regionalista, propietari i membre de IACSI, jutge e hisendat, assassinat a l'hipòdrom de Barcelona); **Francesc Xiberta i Roig** (Vidreres 1898- Riudarenes 1936, alcalde de Riudarenes, farmacèutic, cap de "Acció Catòlica" i dretà, assassinat pels membres del comitè d'esquerres del poble, i els milicians escrigueren sobre el seu cadàver: "Mort a causa de la Revolució"); **Joan Bualous i Ferrer** (Riudarenes 1891- Carretera Madrid a França 1936, alcalde de Riudarenes durant la època Berenguer fou un destacat militant del Tradicionalisme català i posteriorment s'afilià a la CEDA, propietari i dirigent catòlic, fou assassinat el 15 d'agost de 1936 per milicians); **Josep Maria**

Pascual i Rodó (Vilobí d'Onyar 1886- 1936, alcalde de Vilobí, jutge municipal, dretà i propietari); **Ramon Gomis i Puig** (Alcover 1887- Reus 1936, Alcalde d'Alcover, membre de la "Dreta Catalana", cap del "Somatent", propietari agrícola i pagès, detingut pel comitè i mort aprop de Reus); **Gaspar Girona i Casas** (Alcover 1887- Bràfim 1936, alcalde d'Alcover durant la dictadura de Primo de Rivera, membre de la "Unión Patriòtica", fabricant); **Joan Sans i Oliva** (Figuerola del Camp 1890- Nulles 1936, alcalde de Figuerola, cap del Carlisme de la comarca, militant del "Requetè català", pagès i cap del "Somatent"); **Josep Ferrer i Oliva** (Figuerola del Camp 1890- 1936, alcalde del poble durant la dictadura, membre de la "Unión Patriòtica" i pagès); **Josep Ballvé i Olivé** (Tarragona 1883-1936, alcalde de La Masó, propietari, militant de la "Dreta Catalana" i jutge municipal del poble, assassinat a Tarragona pels milicians); **Jaume Sogas i Roig** (Pont d'Armentera 1878- Torredembarra 1939, alcalde del Pont, membre de la CEDA, propietari, capatàs i pagès); **Magí Mañé i Marimon** (Castellví de la Marca 1887-1936, Alcalde de Castellví, dretà i pagès); **Pere Mitjans i Suriol** (Fontrubí 1874- 1936, alcalde de la vila, pagès, propietari i cap de la "Lliga Regionalista", va desaparèixer després de la seva detenció per part del comitè d'esquerrers); **Jaume Olivella i Mateu** (Fontrubí 1882- 1936, fou Alcalde de la vila durant la dictadura, i militant de la "Lliga", propietari i gestor); **Joan Colomer i Guitart** (Sant Martí de Torrelles 1855- Esparraguera 1936, fou alcalde Gelida, pagès i propietari de "Can Sanfí", caporal del "Somatent", militant de la dreta regionalista i jutge municipal, assassinat als 80 anys per milicians al cementiri de Esparraguera); **Josep Rosell i Massana** (Gelida 1872- Esparraguera 1936, alcalde de Gelida. Membre d'Acció Ciutadana" i propietari pagès. Havia estat alcalde durant vint-i-sis anys consecutius en temps de la monarquia. Membre de la Lliga. Primer president del "Funicular de Gelida,S.A.); **Antoni Ametller i Oliva** (Sant Martí Sarroca 1892-1936, alcalde de Sant Martí, pagès); **Isidre Jorba i Martí** (Sant Martí Sarroca 1874- 1936, ex alcalde de la vila durant la dictadura de Primo, membre de la "Unión Patriòtica" i posteriorment de "Acció Ciutadana", caporal del "Somatent", assassinat pels membres del comitè); **Josep Baledà i Jorba** (Sant Martí Sarroca 1897- 1936, alcalde de Snt Martí, paropietari i pagès, fou detingut per milicians i va desapareixer); **Josep Olivella i Mitjans** (Sant Martí Sarroca 1882- Montcada i Reixac 1937, alcalde de Sant Martí i propietari agrícola); **Ferràn Pujol i Padròs** (Santa Margarita i els Monjos 1880, alcalde de la vila de 1934 al 1936, militant de la "Lliga Regionalista", comerciant i caixer de la fàbrica de ciments fou assassinat pels membres del comitè antifeixista que pertanyien a UGT); **Pere Casals i Piñol** (Santa Margarita i els Monjos 1873- Subirats 1936, alcalde de la vila durant la dictadura de Primo, membre de la "Unión Patriòtica" i pagès); **Silvestre Mata i Bonet** (Vilafranca del Penedès 1870- Montcada i Reixac 1936, alcalde de Vilafranca pel "Partit Conservador" del 1912 al 1914, propietari pagès, detingut pel "Comite antifeixista" i assassinat); **Josep Güell i Palau** (Sant Jaume dels Domenys 1895- Cubelles 1936, alcalde de Calafell, membre de la "Dreta de Catalunya", contractiste d'obres, detingut i mort al baixador de Cubelles); **Melcior Escofet i Mañé** (El Vendrell 1865, alcalde de El Vendrell durant 1934 al 1936, president del "Sindicato Agrícola" i propietari, perseguit i odiat pels golpistes d'ERC pels fets d'octubre de 1934, detingut i assassinat al Clot Mèdol); **Francesc Alsina i Màrquez** (El Vendrell 1871- 1936, Alcalde de la ciutat durant

la dictadura de Primo, membre de la "Unión Patriòtica", farmacèutic i propietari, assassinat a "Cal Reventós" el mes d'Octubre del 36); **Narcís Bardají i Torrabadella** (Barcelona 1882- Cubelles 1936, batlle de Cubelles, propietari i dretà fou detingut pel "Comitè antifeixista de Cubelles", i mort a la carretera de Barcelona el juliol del 36); **Jaume Cuscó i Massana** (Olesa de Bonesvalls 1872- 1936, Alcalde de la vila i cap del Somatent, militant del dretà "Acció Ciutadana" i de la CEDA, industrial i comerciant, fou abatut a la porta de casa seva per membres de l'esquerra local); **Ramon Tallaví i Borràs** (Agramunt 1872- Sant Martí de Sarroc 1936. Sots-cap dels Mossos d'esquadra, alcalde de Sant Pere de Ribes, fou detingut per militants d'ERC i de la "Unió de Rabassaires" a l'inici de la guerra civil, com a venjança pels fets de l'Octubre de 1934 en que l'alcalde Tallaví va engargolar als autors de la mort del pagès i dretà **Josep Oriol Bruquera i de Prat**, i assassinat pels esquerrans immediatament); **Antoni María Clacs i Pons** (Barcelona 1888- Sant Pere de Ribes 1936, alcalde de Sitges, president de la "Lliga Catalana" i membre de "Dreta de Catalunya", empleat); **Josep Gaspà i Arnau** (El Catllar 1898- Ferran 1936, Alcalde de El Catllar, propietari agrícola, fou mort el 20 d'agost del 36); **Andreu Montserrat i Llor** (El Morell 1875- Valls 1936, alcalde d'El Morell el 1934, pagès i cap de la CEDA i dels moviments dretans de la zona, fou qui investigà als autors de les malifetes de la revolució d'ERC del 1934 i que cremaren l'església, perseguit ferotgement pels esquerrans, fou assassinat a la carretera de Valls el 16 d'agost del 36 junt a l'agutzil municipal i un regidor tradicionalista); **Salvador Güell i Mercadé** (Roda de Barà 1899- Montcada i Reixac 1938, alcalde de Roda després dels fets del 34, pagès i militant de la dreta regionalista, fou perseguit per membres del "Comitè antifeixista" i mort al cementiri de Montcada el gener de 1938); **Josep Prat i Prats** (Tarragona 1872-1936 , alcalde de Tarragona del 1904 al 1919, membre dels partits dinàstics, cap dels conservadors canovistes i simpatitzant del regionalisme hispànic, comerciant i home de negocis, fou assassinat el 31 de juliol a mans dels anarquistes locals); **Miquel Saludes i Rauli** (Alforja 1854- Reus 1936, propietari de "Cal Miquel Notari", fou alcalde de la vila, militant tradicionalista i cap Carlista, jutge municipal, fou assassinat a Riudecols, en el loc del "Coll Negre"); **Antoni Mariné i Solé** (Alforja 1891-1936, alcalde d'Alforja des del 1931, dirigent d'"Acció Ciutadana" mort pel "Comitè antifeixista"); **Josep Gallisà i Vidal** (Montbrió del Camp 1868-Cambrils 1936, Pagès, alcalde de Montbrió durant la Dictadura, membre dels moviments dinàstics i dretans, mort per les esquerres el 2 de setembre del 36); **Francesc Domènech i Solanellas** (Riudecols 1897- Barcelona 1936, batlle de la vila de Riudecols, propietari pagès i jutge municipal, militant de la dreta regionalista, va fugir a Barcelona a l'inici de la guerra civil, on fou detingut per les "Patrulles de control de la Generalitat" i assassinat el 16 de Setembre); **Jaume Domènech i Bages** (Riudoms 1894- 1936, propietari de "Cal Domènech" , director del "Banco Urquijo" de Reus, dirigent tradicionalista i alcalde de Riudoms, eliminat pels milicians de la comarca); **Eusebi María Sentís i Simeón** (Riudoms 1889-1936, alcalde i farmacèutic, militant del moviment Tradicionalista i dirigent comarcal del partit dretà "Acció Ciutadana"); **Alfons Fabregat i Mateu** (Barbarà 1884- La Secuita 1936, alcalde de la seva vila, propietari i pagès); **Vicenç Oliveres i Vives** (Blancafort 1899- Reus 1936, pagès i alcalde de la vila de Blancafort, membre de la dreta catalana i assassinat el 8 de setembre); **Josep María Bernat i Carreras**

(L'Espluga de Francolí 1886- Vilarodona 1936, alcalde de l'Espluga, dirigent comarcal de la dreta carlista, cap del moviment tradicionalista local, propietari i pagès, fou eliminat junt als tinents d'alcaldes i regidors tradicionalistes de la vila); **Josep Iglesias i Tous** (Solivella 1884-1936, alcalde de la ciutat i militant tradicionalista assassinat el 24 de juliol del 36 junt a quaranta solivellencs que es varen sublevar contra la República); **Jaume Iglesias i Tous** (Solivella 1879- Sarraí 1937, fou alcalde de Solivella i dirigent polític carlista, es dedicava al comerç); **Alfons Iglesias i Creus** (Blancafort 1897- Solivella 1936, alcalde de Solivella, pagès, carlista i cap dels "Requetès Catalans" de la comarca, fou qui aixecà en armes la joventut carlista, i assassinat per les esquerres junt amb desenes de convilatans); **Joan Potau i Martell** (Vimbodí 1882- Vilabertrona 1936, pintor i batlle de Vimbodí per la "Unió de dretes"); **Josep Debat i Roig** (Vimbodí 1898- Coll de Lilla 1936, president de la "Federación Agrícola de la Coca del Barberà", alcalde dretà de Vimbodí i propietari pagès, detingut l'agost del 36 pel comitè antifeixista i eliminat a la carretera el 26 d'agost del 36); **Bonaventura Giné i Castellví** (Guiamets 1878- El Vendrell 1936, batlle del seu poble per la dreta carlina i pagès, el seu pare era poeta i guanyador de premis als jocs florals amb "L'estret de Fatxes"); **Josep Piñol i Ballester** (Lloà 1892- Falset 1936, vocal de la junta provincial i alcalde de Lloà, pagès i propietari, assassinat pel "Comitè antifeixista"); **Josep Amorós i Amigó** (Falset 1888- Lloà 1936, pagès i cap polític dels "Tradicionalistes catalans", alcalde de Lloà a l'inici de la guerra civil, mort per les esquerres); **Agustí Marco i Barceló** (Marçà 1896- Masroig 1936, pagès i propietari, cap dels Carlins de la vila i batlle, fou assassinat per les esquerres); **Jaume Montlleó i Montlleó** (Porrera 1878-1936, alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera, jutge municipal i cap del "Somatent Català", enemistat amb els militants d'ERC pels fets d'Octubre de 1934 en el que s'enfrontà a trets ell sol contra desenes d'exaltats revolucionaris, fou detingut, torturat i assassinat el 24 de juliol de 1936 a mans dels seus enemics polítics d'esquerra); **Josep Fernández i Pellicer** (Porrera 1906- 1936, alcalde carlista, membre del "Requetè" i propietari pagès, assassinat per les esquerres); **Joan Masip i Sas** (La Bisbal de Falset 1881- Carretera de Vilaseca 1936, batlle d'Ulldemolins després dels fets de 1934 i dirigent polític tradicionalista, enfrontat amb els rabassaires i gent d'ERC, propietari i pagès, fou mort el 29 d'agost de 1936); **Marià Massot i Bages** (Flix 1895- Tarragona 1936, alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera, contramestre i militant de la "Dreta Catalana", mort per les esquerres); **Miquel Pardell i Ferré** (Flix 1873- 1936, batlle pel "Partit Conservador" des de 1916, assassinat pel comitè local a l'inici de la guerra civil); **Isidre Martí i Barberà** (Flix 1887- 1936, propietari i designat batlle de Flix com a substitut de Marià Massot, membre del "Front d'Ordre" fou assassinat el juliol del 36); **Manuel de Oriol i de Oriol** (Flix 1888- Reus 1936, alcalde i propietari, fou mort per les esquerres a la Riera al terme de Reus el mes d'Octubre del 36); **Josep Prescolí i Costa** (Miravet 1873- Montcada i Reixac 1936, pagès i alcalde després dels fets d'Octubre de 1934, mort per les esquerres); **Santiago Piñol i Peris** (Mora d'Ebre 1882- Masroig 1936, comerciant i alcalde de Mora pel "Partit Agrari", mort el 29 de juliol del 36); **Francesc Llaurador i Ciuraneta** (Palma d'Ebre 1895- Flix 1936, sastre i polític tradicionalista, alcalde de la vila i fou mort pels milicians a l'inici de la guerra); **Francesc Aymí i Ciuraneta** (Palma d'Ebre 1887- Flix 1936, pagès i propietari, alcalde després del 1934, enfrontat amb els

rabassaires, fou assassinat l'agost del 36); **Josep Antoni Llaurador i Vidal** (Palma d'Ebre 1884- Flix 1936, pagès i polític carlista, alcalde de la Palma); **Miquel Ciuraneta i Frigola** (Palma d'Ebre 1866- 1936, propietari i ex-alcalde de la seva vila durant la dictadura); **Lluís Galcerà i Mateu** (Palma d'Ebre 1884- García 1936, propietari i pagès, fou alcalde de la vila i assassinat per les esquerres); **Josep Piñol i Descàrrega** (Ribarroja de l'Ebre 1869- Borges del Camp 1936, jutge municipal i propietari pagès, alcalde de la vila i fou mort pel comitè antifeixista); **Andreu Llambrich i Vives** (Ametlla de Mar 1870- 1936, caporal del "Somatent", alcalde de l'Ametlla des de 1927 fins el 1934, propietari, comerciant i membre de la "Dreta Catalana", fou mort per les esquerres); **Ramon Bages i Curtó** (Roquetes de Mar 1876- Tarragona 1936, propietari pages i alcalde de Roquetes); **Salvador Montardit i Piñol** (Tivenys 1890- Bitem 1936, baster, alcalde, jutge municipal i tradicionalista, mort per les esquerres el 13 d'agost de 1936); **Miquel Molà i Ricart** (Xerta 1871-1936, propietari i militant de dretes, fou escollit alcalde durant la Dictadura de Primo de Rivera, un cop triomfant el Front Popular, fou detingut i assassinat l'1 de Novembre del 36); **Josep Castell i Sancho** (Alcanar 1899- 1936, paleta, militant de la "Lliga Regionalista" i alcalde del seu poble, conegut com "Tio Grillero", fou detingut, torturat i mort pels milicians i anarquistes); **Lluís O'Conor White** (Benicarló 1876- Alcanar 1936, propietari i pagès, cap de la dreta del poble i alcalde, fou assassinat el 21 d'agost); **Joan Palau i Miralles** (Gandesa, 1867-Tarragona, 1936, polític i alcalde d'Amposta. El 1905 va arribar a l'alcaldia ampostina, quan encara no havia complert els 40 anys. El 19 de maig de 1908, Palau va tornar de Madrid amb un reial decret signat pel rei Alfons XIII, mitjançant el qual es concedia a Amposta el títol de ciutat, i va mantenir la amistat personal amb la família reial tota la vida, especialment amb la Infanta Isabel. Durant els anys de l'alcaldia de Palau, la capital del Montsià va experimentar un enorme creixement demogràfic i econòmic. El seu fill, **Joan Palau i Mayor**, va fer una interessant carrera política com a dirigent del Partit Radical Autonomista. La nit del 10 d'agost de 1936, dies després d'esclatar la revolució, un grup d'esquerres va assassinar pare i fill a la carretera de Tarragona); **Josep Cervera i Tomàs** (Godall XIX-1936, propietari i pagès, alcalde de Godall, detingut el 28 de juliol pel "Comitè antifeixista", fou assassinat seguint les ordres de la "legalitat republicana" de Companys); **Joaquím Llansà i Llosa** (Tortosa 1869- Masdenverge 1936, Forner de Masdenverge, alcalde i jutge municipal, home de dretes fou detingut i mort a línici de la guerra civil); **Vicenc Querol i Castell** (Ulldecona 1892- 1936, Pagès, alcalde del 1931 al 1933 i membre del grup polític "Nofre", home dretes i militatnt de la "Lliga Regionalista", fou detingut pel comitè antifeixista i assassinat junt amb desenes de dretans de la vila); **Josep Roldó i Martí** (Arnes 1882- Tortosa 1936. Polític i pagès era l'alcalde de la vila d'Arnes quant fou detingut i assassina per les esquerres); **Pau Aguiló i Vaquer** (Batea 1876- Torredembarra 1936, comerciant i dretà, fou batlle de Batea, assassinat el 11 de Novembre del 36 per les esquerres); **Manuel Vallespí i Vilanova** (Batea 1863- Mora d'Ebre 1936, llaurador fou l'alcalde durant el temps de la dictadura de Primo de Rivera); **Miquel Freixes i Monlleó** (Batea 1890- Torredembarra 1936, comerciant i membre d'Acció Ciutadana i de la CEDA, Alcalde de la vila i ucsit pels esquerrans el 17 de novembre aprop del cementiri de Torredembarra); **Santiago Vilanova i Vaquer** (Batea 1873- Torredembarra 1936, comerciant i cap polític, mebre de

la CEDA i d'Acció Ciutadana, fou regidor i alcalde de la vila de Batea); **Lluís Vaquer i Martí** (Batea 1891- Torredembarra 1936, propietari d'un comerç a la vila, militant carlista i candidat guanyador d'Acció Ciutadana a les municipals i alcalde de la vila, assassinat a Torredembarra); **Miquel Altès i Aras** (Batea 1881- Montcada i reixac 1936, alcalde de Batea i membre d'Acció Ciutadana, era llaurador i propietari); **Arcadi Escoda i Farré** (Batea 1895 - Móra d'Ebre 1936. Comerciant i militant de la "Lliga regionalista", fou regidor dispositari de l'ajuntament de Batea el 1934, assassinat el 6 d'agost del 36); **Josep Puyol i Clua** (Bot 1896- Corbera d'Ebre 1936, propietari pagès, jutge municipal i cap de la dreta de la vila, fou escollit alcalde de Bot i assassinat per elements d'esquerra el 15 d'agost del 36 junt amb 12 convilatans dretans més); **Miquel Martí i Neix** (Bot 1900- Corbera d'Ebre 1936, propietari i alcalde de Bot); **Miquel Galcerà i Videllet** (Caseres 1879- Calaceit 1936, comerciant, dretà i alcalde de la vila, assassinat pels patrullers antifeixistes); **Joan Galcerà i Videllet** (Caseres 1887- Calaceit 1936, pagès, propietari i militant de la dreta tradicionalista, fou assassinat junt amb tres germans seus pels anarquistes); **Joan Figueras i Domènech** (Gandesa 1867- Riera de Borges 1936, procurador i alcalde de Gandesa); **Rafael Figueras i Domènech** (Gandesa 1882- Riera de Borges 1936, propietari pagès, membre de la dreta regionalista i tradicionalista, mort pels botxins d'esquerra perquè fou l'alcalde de Gandesa); **Llorenç Ferrer i Fusté** (Gandesa 1869- Riera de Borges 1936, propietari pagès i alcalde de Gandesa durant la dictadura de Primo de Rivera); **Miquel Mañà i Saun** (Gandesa 1893 - Riera de Borges 1936, comerciant i dretà, alcalde de la vila); **Josep Joan Alcoverro i Serrano** (Gandesa 1875- Riera de Borges 1936, pagès i propietari, fou l'alcalde de Gandesa); **Miquel Salvadó i Laporta** (Gandesa 1875- 1936, comerciant i alcalde de Gandesa, fou assassinat el 13 de setembre del 36); **Domingo Figueras i Domènech** (Gandesa 1877- Pinell 1936, propietari pagès i militant de la dreta, fou alcalde de Gandesa, detingut pel comitè antifeixista, fou afussellat al cementiri de Pinell el 15 de setembre de 1936); **Miquel Roig i Bus** (Horta de Sant Joan XIX- Tortosa 1936), llaurador i batlle d'Horta); **Manuel Amposta i Clua** (Pinell del Brai 1869-1936, pagès i militant tradicionalista, fou batlle i regidor de la seva vila, assassinat a la carretera de Pinell a Mora el novembre del 36 pels milicians de les patrulles de control); **Pere Espinós i Espinós** (Pinell del Brai 1870- Xerta 1936, cap dels tradicionalistes, alcalde de Pinell i jutge municipal, fou assassinat la nit de nadal del 36 junt amb 7 companys de militància dretana a mans dels milicians de la comarca); **Àngel Alcoverro i Alcoverro** (Prat del Comte 1873- 1938, propietari pagès i alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera); **Josep Chavelí i Tarragó** (Vilalba dels Arcs 1889- Tortosa 1936, propietari pagès i alcalde durant la dictadura, fou mort l'agost del 36); **Ramón Suñé i Domènech** (Vilalba dels Arcs 1911- 1936, llaurador i militant del Requetè, fou alcalde de la vila i jutge municipal, fou afussellat a la "Plaça de la República" el 22 de juliol del 36 per militants d'esquerra junt amb 11 dretans més); **Francesc Ravetllat i Ruaix** (Alp 1882- 1936, pagès conegut com "**En Bardot**", alcalde de la vila i assassinat per les esquerres); **Xavier Pons i Martí** (Das 1892- Alp 1936, propietari pagès i cap de la dreta local, mort pel comitè públic local); **Bonaventura Vernís i Juvès** (Puigcerdà 1887- Collada de Tosses 1936, comerciant i president de la societat coral "La Sardana", alcalde i regidor de Puigcerdà pel partit Unión Patriótica, i

assassinat pels anarquistes); **Francesc Lasús i Maya** (Alp 1874- Urtx 1936, Militar, era Coronel de l'exèrcit i alcalde de la vila, fou assassinat pels milicians anarquistes que regiren el poble a l'inici de la revolució); **Conrad Puigrefagut i Dou** (Balenyà 1886- Tona 1936, propietari pagès del "Mas el Pla" que es remonta a l'any 1185, president del partit dretà "Acció Ciutadana-CEDA" a la comarca i membre i president del districte del "Somatent català", era l'alcalde de Balenyà i fou detingut pels milicians parcers i assassinat al "Pla de la Marfa" el 28 de juliol del 36, el seu cadàver fou salvatjament mutilat i cremat); **Ramón Tordera i Clapera** (El Brull 1872- 1936, pagès, alcalde de El Brull i cap del somatent); **Pere Sors i Codina** (Centelles 1899- La Garriga 1936, propietari del palau de "Can Sors", membre de la dreta local i alcalde de la vila de Centelles durant disset anys, fou eliminat pel "Comitè antifeixista"); **Marià Codina i Bernadàs** (Gurb 1881- 1936, propietari, cap d'Acció Ciutadana, cap del "Somatent" i alcalde de Gurb de la Plana, fou assassinat a la carretera que va a Ripoll després de la denúncia del militant republicà Josep Portet i Pla); **Carles Coma i Serdampons** (Llussà 1886- 1936, propietari pagès i del "Mas Coma" i cap dels Tradicionalistes de la vila, fou designat batlle de Llussà durant la dictadura, fou detingut pels milicians i assassinat a casa seva el 12 de setembre del 36); **Joan Roca i Vinyeta** (Muntanyola 1863- Collada de Toses 1936, propietari, cap del somatent i alcalde de la vila); **Josep Matavera i Guixà** (Sant Boi de Lluçanès 1882- Sant Agustí 1936, propietari del "Mas de la Serra", batlle de Perafita i militant de la dreta, fou assassinat per milicians); **Ramón Martí i Roca**. (Roda de Ter 1876- Can Tunis 1936, industrial i alcalde de Roda de Ter, protector dels grups de la "Federació de Joves Cristians de Catalunya" i simpatitzant dels grups de dreta, era el propietari d'una fàbrica tèxtil a Roda de Ter. Fou detingut per les patrulles de control de la Generalitat Republicana a l'inici de la guerra civil, i assassinat junt amb els seus tres fills pel delicte de ser catòlic i de dretes); **Joan Griera i Gaja**. (Sant Bartomeu del Grau 1893- Vic 1936, flequer i polític. Fou regidor i alcalde del poble, home vinculat amb la dreta comarcal, president de l'associació cultural dretana de "L'Apretapanxes". Detingut pel comitè antifeixista de Sant Bartomeu que dirigia el mestre aragonès i membre d'ERC en Miguel Castel, fou torturat i assassinat a l'inici de 1936); **Josep Viladecans i Soler** (Sant Boi de Lluçanès 1878-1936, propietari pagès i tradicionalista, executat el 10 de setembre del 36 per dretà i batlle de la vila); **Melcior Castellar i Soler** (Sant Martí de Centelles 1876-1936, fou alcalde de la seva vila i pagès, executat pel "Comitè Anifeixista"); **Josep Andreu i Palau** (Sant Pere de Torelló 1866-1936, comerciant adroguer, cap de la "Lliga Regionalista" i jutge municipal); **Xavier Sentmartí i Alabern** (Santa Cecília de Voltregà XIX-1936, propietari pagès del "Mas Galligans", alcalde i tradicionalista, mort a la carretera general el 31 d'agost del 36); **Fortià Pujol i Ordeig** (Torelló 1899- Calldetenes 1936, alcalde de Torelló, cap dels Tradicionalistes i comerciant, fou assassinat per les esquerres, com altres 37 torellonecs més); **Joan Traveria i Pubill**, (Vic 1902- 1936, advocat i polític tradicionalista i propagandista catòlic, havia estat elegit regidor de Vic en les eleccions municipals del 14 de gener de 1934 per la coalició dretana "Unió de Ciutadans" i el ple de l'Ajuntament l'elegí alcalde l'1 de febrer, executat per membres de la CNT i d'ERC); **Josep Salavert i Viñas** (Sant Quirze de Besora 1887-1936, propietari i comerciant, cap del "Somatent", dirigent comarcal al Ripollès del Tradicionalisme, cap de la "Unió

Patriòtica" i alcalde durant la dictadura, fou torturat i assassinat a casa seva davant tota la família pels seus rivals d'esquerra el 24 d'agost del 36); **Lluís Sadurní i Mercader** (Santa Maria de Besora 1878- 1936, alcalde de Vidrà, era el "Guardalinea" i militant del tradicionalisme, mort a la seva vila nadiua); **Ernest Santamans i Giró** (Calders 1890- Prats de Lluçanès 1936, alcalde de Calders, era pagès de la vila i cap dels tradicionalistes carlins); **Joan Torres i Pujol** (Manresa 1890- Cardona 1936, alcalde de Cardona i regionalista, cap de la "Lliga Regionalista", propietari d'un comerç, assassinat pel comitè d'esquerrers); **Francesc Forrellat i Grané** (Terrassa 1875- Collbató 1936, fabricant de licors, especialment popular era el seu "Anís San Gerónimo", batlle de Castellbell i el Vilar i assassinat a Collbató el 8 de setembre); **Ramón Badía i Utset** (Castellbell i el Vilar 1894- Collbató 1936, contratista i dretà, alcalde de la seva vila); **Antoni Cunillera i Farnès** (Granollers 1872- Lliçà de Vall 1936, confiter i polític, fou el cap del "Somatent del Vallès" i alcalde de Granollers el 1927, assassinat el 12 de Setembre del 36, la seva germana **Josepa Cunillera i Farnès**, va morir el 1 de Juny del 1938 amb 50 anys a causa del bombardeig franquista de Granollers); **Joan Comas i Alemany** (Castellnou del Bages 1870- 1936, propietari pagès del "Mas la Sala", era membre de la CEDA i fou assassinat pel "Comitè antifeixista de Santpedor" el mes d'octubre de 1938); **Joan Subirana i Casas** (Fonollosa 1870-1936, alcalde de la vila, propietari i cap del "Somatent", home de dretes i catòlic, fou cap de la CEDA i de diverses agrupacions polítiques enfrontat amb els elements esquerrans, torturat i assassinat pel comitè el juliol del 36 a casa seva davant tots els seus familiars); **Antoni Vall i Soldevila** (Fonollosa 1876- 1936, fou alcalde de la vila, i membre del "Somatent", regidor i propietari); **Nazari Alibès i Casellas**. (Moià 1888- Barcelona, 1936, alcalde de Moià i cap del sometent, conegut com "**En Massot**", era propietari agrícola i pagès de "Can Casellas", era un dels polítics més reconeguts del Moianès. Dirigent comarcal de la Comunió Tradicionalista i membre de la obra dels exercicis espirituals. Detingut pels milicians a l'inici de la guerra civil, fou traslladat a Barcelona i fou condemnat a mort el 3 de novembre de 1936 pel Tribunal Popular no 1 de Barcelona i executat a Montjuïc el dia 4 de novembre de 1936, l'endemà mateix de dictada la sentència. Dos dels seus fills, **Josep Maria Alibès i Villarubia** -Moià 1918, estudiant- i **Joaquim Alibès i Vilarubia** -Moià 1920, estudiant- de 18 i 16 anys respectivament, havien estat assassinats ja, el dia 6 d'agost de 1936, a can Tunis, acusats de dretans); **Josep Riera i Fruns** (Moià 1885- 1936, fou alcalde de Moià des de 1918 i propietari d'un comerç); **Josep Ambrós i Mas** (Navarces 1889- Manresa 1936, polític dretà i escriptor, nomenat alcalde de Navarces després dels fets de 1934, assassinat pel comitè d'esquerrers); **Josep Brunet i Maià** (Pont de Vilomara 1874- Manresa 1936, pagès conegut com "**Arret**", alcalde de Rocafort i Vilomara després de 1934, i assassinat per les esquerreres com a revenja); **Pere Saldoni i Roca** (Sallent 1888- Castellbell i el Vilar 1936, propietari d'un comerç, membre de la "Lliga Regionalista", fou amenaçat de mort repetidament pels miners anarquistes quan presentà la seva candidatura pel "Foment Català" i finalment assassinat junt a 22 sallentins a mans dels revolucionaris esquerrans); **Josep Sorribes i Esquerra** (Sallent 1886- 1936, cap dels tradicionalistes i propietari d'un comerç, fou alcalde de Sallent i mort pels membres del comitè); **Joaquim Miralda i Riba** (Sant Salvador de Guardiola 1874- Castellfollit del Boix 1936, propietari pagès i cap dels tradicionalistes

carlins, membre de la candidatura de dretes i dirigent de l'IACSI, assassinat per l'odi de les esquerres); **Francesc de Paula Vives i Juhé** (Garrigàs 1885- Codo 1937, pagès i polític de la "Lliga Regionalista", fou alcalde de la vila. A l'inici de la guerra civil la seva masia fou confiscada i la seva vida corria perill i va decidir exiliar-se a França, voluntari al Terç va morir a Codo el 1937 just unes hores abans de veure com moria el seu fill Ramon); **Francesc Muntañé i Lleonart** (Sant Salvador de Guardiola 1880- 1936, propietari pagès i fou batlle de la seva vila, mort a Manresa el 8 d'Octubre del 36); **Simó Martí i Jordà** (Sant Vicenç de Castellet 1876- Castellgalí 1936, batlle de Sant Vicenç, polític de dretes i encarregat de una fàbrica tèxtil de la vila, mort el 23 d'agost a la carretera a Manresa); **Valentí Colom i Grau** (Tals 1892- Sant Fruitòs del Bages 1936, pagès i cap dels Tradicionalistes i del "Requetè de Santpedor", alcalde de Santpedor i enfrontat amb les forces d'ERC, fou assassinat pels seus rivals el 27 de juliol); **Josep Vallverdú i Farré** (l'Espluga Calba 1880- 1936, pagès i militant de dretes, fou assassinat dins de casa seva pel comitè antifeixista degut al seu nomenament com alcalde durant la dictadura); **Francesc Mor i Sas** (Juncosa 1883-Lleida 1936, propietari i pagès, alcalde de Juncosa, detingut i afussellat a Lleida); **Francesc Mateu i Vilà** (Juncosa 1876-1937, propietari ex-alcalde); **Ramon Gomis Bonet** (Juncosa 1901- Lleida 1937, propietari i home de dretes, fou alcalde Juncosa, detingut i empresonat a Lleida per milicians, fou afussellat al cementiri); **Jaume Aldomà i Riera**. (Torregrossa 1878 - Lleida 1936, propietari agrícola de "Cal Cortada", pagès i polític dretà, fou alcalde de la vila i diputat provincial per la Lliga Regionalista. Els seus fills, en **Ramón Aldomà i Vidal** -Torregrossa 1914, enginyer agrícola- i **Jaume Aldomà i Vidal** -Torregrossa 1910, administratiu-, eren membres de les joventuts dretanes i dirigents de la Federació de Joves Cristians i tots ells foren detinguts i assassinats a l'inici de la guerra civil, el dia 21 de Setembre de 1936 al cementiri de Lleida); **Josep Fabregat i Brufau** (Torregrossa 1897- Lleida 1936, propietari d'una botiga, militant de dretes i fou l'alcalde de la seva vila, jutge de pau i detingut i mort per les esquerres); **Jaume Garriga i Cortada** (Torregrossa 1891- Lleida 1936 propietari i ex-alcalde); **Llorenç Solsona i Capell** (Torregrossa 1876- Lleida 1936, propietari pagès i alcalde de Torregrossa durant la dictadura, detingut i mort el 21 de setembre del 36 a les tàpies del cementiri de Lleida); **Antoni Llovera i Boneu** (Torregrossa 1897- Lleida 1936, propietari i pagès, fou alcalde de la seva vila); **Francesc Not i Corberó** (Torregrossa 1875- Lleida 1936, propietari i jutge, fou nomenat alcalde de Torregrossa i s'enfrontà amb els revolucionaris, motiu que li ocasionà la seva detenció i mort); **Pere Carré i Cabré** (El Vilosell 1894- La Pobla de Cèrvoles 1936, propietari i alcalde de Vilosell); **Ramón Raidó i Santallucia** (Alfarràs XIX- 1936, alcalde de la vila, dretà i carter de professió, era el jutge municipal quan fou mort per esquerrans); **Miquel Figueras i Ferrer** (Ivars de la Noguera 1892- Lleida 1936, director de la fàbrica, fou nomenat alcalde d'Alfarràs després dels fets d'octubre de 1934, i per aquest motiu sanyudament perseguit i assassinat pel comitè); **Marià Galcerán i Castells** (Baldomà 1874- Artesa de Segre 8 alcalde d'Artesa des de la Dictadura de Primo de Rivera); **Josep Gou i Marsà** (Artesa de Segre 1883- 1938, pagès i alcalde de la vila); **Josep Bureu i Arrià** (Bellmunt 1903-1936, pagès i carlista, fou alcalde de Bellmunt, detingut pel "Comité Antifeixista", fou afussellat per les esquerres acusat de participar en l'aixecament militar); **Josep**

Maria Calvet i Pachot (Barcelona 1877- Lleida 1936, alcalde de Bellvís i jutge municipal, assassinat per la FAI el 7 de novembre del 36); **Pere Cullerès i Mirada** (Menàrguens 1886- Lleida 1936, propietari i polític dretà, alcalde de Menàrguens i assassinat per les esquerres. El seu net fou el poeta Joan Barceló i Cullerès); **Joan Ros i Porta** (Menàrguens 1904- Lleida 1936, alcalde de Menàrguens, detingut pel comitè, fou afussellat al cementiri de Lleida); **Martí Figuerol i Boldú** (Òs de Balaguer 1868- Les Pallargues 1936, propietari pagès, jutge municipal i caporal del "Somatent" i cap comarcal, dretà i alcalde d'Òs, fou detingut i assassinat el 8 de setembre del 36); **Ramón Macià i Barios** (El Poal 1893- 1938, propietari, fou assassinat el 17 d'abril de 1938 a Utxafava); **Antoni Pascual i Jofre** (Torrelameu XIX- Lleida 1936, propietari pagès de "Cal Senimo", detingut pel comitè del poble acusat de dretà i batlle de la vila, fou afussellat al cementiri de Lleida); **Bartomeu García Burquès** (Torrelameu XIX- Lleida 1936, alcalde de Torrelameu i assassinat el setembre del 36); **Josep Franquesa i Torres** (Santa Fe 1862- Les Oluges 1936, propietari i secretari municipal duran més de 30 anys, alcalde de Oluges i jutge municipal, fou torturat i assassinat a la vora de la Curullada el desembre del 36); **Joan Rovira i Roure** (Barcelona 1899- Lleida 1936, polític, diputat del Parlament de Catalunya. Membre de la Lliga Regionalista, a les eleccions al Parlament de Catalunya de 1932 va ser escollit diputat al Parlament de Catalunya per a la demarcació de Lleida. A l'agost de 1935 és elegit Alcalde de Lleida, fins a mitjan gener de 1936, que és designat Comissari Delegat de la Generalitat de Catalunya a Lleida. Al gener de 1936 va autoritzar la Cavalcada de Reis. Lleida va ser una de les úniques poblacions que va celebrar la Nit de Reis d'aquell any. Per a aquest motiu, va ser condemnat a mort i executat el 27 d'agost de 1936 a Lleida); **Alfons Porqueres i Alabart** (Tarroja 1915- Lleida 1937, alcalde de Lleida des del 10 de gener de 1936, fou regidor per la Lliga Regionalista sota la candidatura de dretes "Concentració Lleidatana", era comerciant de gra, ametlla i fertilitzants de la terra amb un establiment obert al barri de Cappont, fill d'una de les més conegudes nissagues lleidatanes, el seu germà **Joan Porqueres i Alabart** foren assassinats el mateix dia a mans del comitè d'esquerres); **Vicenç Camí i Morell** (Aitona 1883- 1936, pagès i batlle de la seva vila fou secuestrat i mort a la carretera junt al mestre, el capellà i altres regidors d'Aitona); **Josep Tomàs i Palau** (Almacelles 1866- Lleida 1936, alcalde d'Almacelles i propietari pagès, detingut pel comitè e internat a la presó de Lleida, fou afussellat el 15 de setembre al cementiri de Lleida i en total foren assassinats 23 dirigents dretans i socials d'Almacelles); **Màrius Sol i Mestre** (Lleida 1868- 1936, comerciant, industrial i polític que fou alcalde de Lleida des de 1909 i morí assassinat per la bogeria revolucionària de les esquerres); **Joan Mocancho i Bosch** (Alguaire 1874- 1936, pagès i batlle); **Ramón Duró i Solanas** (Alguaire 1861- 1936, botiguer i alcalde de la seva vila, assassinat als 75 anys a la zona coneguda com "Partida Tabac"); **Domènec Sauret i Oriol** (Corbins 1898- Lleida 1936, pagès i batlle); **Josep Solans i Solé** (Corbins 1977- Lleida 1936, pagès i jutge municipal, fou alcalde de Corbins, detingut e internat a la presó de Lleida, fou afussellat pels milicians); **Joan Montagut i Esquerola** (Llardecans 1888- Lleida 1936, pagès i alcalde de Llardecans, alcalde de la vila va unir-se a la sublevació militar del 19 de juliol junt amb desenes de veïns, detingut per milicians vinguts de fora del poble fou empresonat a Lleida, torturat i assassinat junt a molts dels seus veïns); **Joan**

Jovells i Mirada (Miralcamp 1871- 1936, propietari pagès, jutge municipal i alcalde, era membre de "Unió de Pagesos" i fou mort pels anarquistes); **Marcel·lí Torramadé i Español** (Maldà 1895- Lleida 1936, pagès i alcalde assassinat a Lleida per les esquerres el 17 de setembre); **Juli Colfra i Amigó** (Sant Martí de Maldà 1886- Lleida 1936, pagès i fou alcalde del 1930 al 31); **Josep Prats i Domingo** (Talladell 1877- 1936, pagès i dretà, fou nomenat alcalde el 1934 i assassinat per venjança els milicians d'ERC); **Francesc Fité i Pons** (Arfa 1870- Els Molars 1936, alcalde de Tàrraga i comerciant, era el cap de la "Lliga Regionalista" i fou mort per milicians el 10 d'agost del 36 a la partida de Molars); **Baldomer Trepà i Galceràn** (Aladrell 1876- Tàrraga 1936, fou alcalde de Tàrraga per la "Lliga Regionalista" i era comerciant de professió, els seus fills foren voluntaris a l'exèrcit nacional); **Josep Altaba i Guitarte** (Cantavieja 1867-Verdú 1936, propietari pagès fou nomenat alcalde de Vallbona de les Monges on residia duran la dictadura de Primo de Rivera, fou detingut pels milicians i assassinat el 26 de setembre del 36 a Verdú-Preixana; **Manuel Maria Noquer i Tarafa** (La Bisbal de l'Empordà 1876- Sant Aniol de Finestres 1936, oficial de notaria i cap de la "Lliga Regionalista", fou nomenat alcalde de La Bisbal duran la Monarquia, detingut i assassinat per les esquerres el 18 de setembre de 1936, el seu germà **Josep Maria Noquer i Tarafa**, sacerdot de Santa Pau fou assassinat per ordres de l'alcalde anarquista **Joan Pinsach**); **Joan Muni i Parals** (Calonge 1888-1936, propietari pagès i polític, fou alcalde de Calonge duran la dictadura de Primo de Rivera i detingut i assassinat per les esquerres); **Joan Baptista Rotllan i Botet** (Santa Coloma de Farners 1881- Cruïlles 1936, propietari d'una botiga a Calonge d'on fou batlle després dels fets d'octubre del 34 i motiu del seu assassinat); **Josep Girbau i Miquel** (Palafrugell 1895- Pals 1936, industrial i propietari, fou membre de la "Lliga Regionalista" i batlle de Palafrugell després dels fets d'octubre de 1934, enemistat amb membres d'ERC, fou assassinat a les primeries de la guerra civil a la platja de Pals junt amb la seva corporació municipal de regidors, tinent d'alcalde, fiscal municipal i altres veïns); **Ramon Martí i Albert** (Verges 1890- 1936, metge i militant de la dreta, fou nomenat alcalde duran la dictadura de Primo de Rivera i assassinat per això a mans de les esquerres l'11 de setembre del 36); **Josep Sansa i Nequí** (Adrall 1904- Seu d'Urgell 1936, propietari i batlle d'Adrall, escollit primer regidor del 1933 al 1936 i assassinat per les esquerres junt amb dos dirigents locals d'Adrall); **Marià Espar i Marangès** (Adrall 1876- Seu d'Urgell 1936, ex-alcalde i propietari d'Adrall, fou duran molts anys el jutge municipal); **Josep Picart i de Gaiolà**. (Berga 1874- Cellers 1936, advocat i polític de dretes. Membre del somentent, fou cap local de Tremp i posteriorment fou escollit alcalde de la vila. Diputat provincial i condecorat pel govern espanyol amb la Creu de Carles III. Detingut a l'inici de la guerra civil, fou assassinat el 18 d'agost de 1936 al cementiri de Cellers per un escamot de milicians) i en **Joan Aunós i Subiñach** (Vilamós 1888- Les 1936, polític dretà, propietari pagès i jutge de drets aranesos, fou alcalde de Vilamós, i a l'inici de la guerra civil perseguit, detingut i assassinat al cementiri municipal de Les, junt amb els seus companys i amics Joan Villamates i Puyós que era tinent d'alcalde de dretes i capataç de mines i en Joan Monge i Socasau, pagès i regidor de dretes de la vila); **Salvador Casas i Baltasar** (Olesa de Montserrat 1868-1936, propietari i militant de "Renovación Española", fou designat alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera, detingut a la seva

reisdència de Cantallops per una patrulla d'esquerres d'Olesa i assassinat);); **Adrià Valls i Castellví** (Corbera de Llobregat 1875-1936, propietari de la empresa "Autocorb S.A." i militant de la "Lliga Regionalista", assassinat el 6 de Desembre de 1936, juntament amb el seu fill Adrià Valls i Garcías de 20 anys, membre de les joventuts dretanes); **Joan Badosa i Sanfeliu** (Gavà 1877- 1936, comerciant i jutge municipal, fou l'alcalde de Gavà, denunciat per esquerrans i torturat, fou afussellat al cementiri de Les Corts el 3 de setembre de 1936); **Josep Germà i Humet** (Castellar del Vallès 1874- Sabadell 1936). Empresari, polític i mecenes esportiu. Membre de la CEDA i alcalde de Sabadell. Protector del club "Sport Ciclista Català", president de diferents entitats esportives, entre elles el "Centre d'Esports Sabadell, fundador de la Penya automobilista Rin, president de la Boxa Sabadell, membre d'honor de l'Aeroclub Sabadell, president de l'Atlètic de Sabadell i President del Sabadell, fundador de la licoreria "Anís del Taup", alcalde de Sabadell com a independent dins de la candidatura de dretes de la Lliga i la CEDA, i soci barcelonista, assassinat per milicians a l'inici de la guerra civil); **Josep Roca i Puget** (La Roca d'Odena 1894- La Bruixera 1936. Politic i propietari de "La Pedrissa d'Odena". Alcalde d'Igualada el 18 de juliol del 1928 i ho fou fins el 26 de febrer del 1930, coincidint el seu cessament, amb l'enderrocament de Primo de Ribera. Membre de "Renovación Española", fou assassinat el setembre del 36); **Remigi Juncà i Calvet**. (Barcelona 1883- Cubelles 1936. Metge i polític. Fou alcalde de Monistrol de Montserrat. Home de reconeguda militància catalanista, destacà com a progressista, però acabà militant en les files de la Lliga. Jutge municipal de Cubelles e inspector de sanitat, fou perseguit amb sanya pels membres de l'esquerra local integrats dins del "Círcol Cubellens", format per militants d'ERC i a l'inici de la guerra civil fou detingut i assassinat); **Joan Deu i Oller** (Batlle de Sentmenat, militant republicà federal amb Lerroux, assassinat per milicians el 24 de setembre de 1936); **Pere Martorell i Ferraté** (Constantí 1876- Alcolea del Pinar 1936. Propietari rural, detingut i assassinat el 13 de setembre del 36 al "Mas de la Rosa" d'Alcolea); **Joaquím Brunet i Ferré** (Constantí 1861- Tarragona 1936. Propietari, fou alcalde de Constantí i membre de la Lliga, detingut el 17 d'agost i engarxolat al vaixell "Rio Segre", fou executat al "Mas Rabassa" de la platja llarga de Tarragona el 10 d'octubre del 36); **Joan Duran i Bonich** (Sant Joan Despí 1871- Sant Boi de Llobregat 1936, últim alcalde de Sant Joan Despí i membre de la dreta local); **Marià Mullerat i Soldevila**. (Santa Coloma de Queralt 1897 – Arbeka 1936. Metge i polític conservador. El 1921, ja amb el títol de metge s'instal·la a Arbeka, entre els anys 1923 i 1926 impulsa la fundació de L'Escut, un periòdic informatiu local, quinzenal i redactat en català. Regularment, hi publica articles sobre qüestions morals, cíviques i espirituals. El 1924, és elegit alcalde d'Arbeka i reelegit el 1927 fins al 1930. Home de profundes conviccions religioses i catòlic practicant, és assassinat per milicians en una carretera vora d'Arbeka el dia 13 d'agost de 1936); **Silvestre Romeu i Voltà**. (Sabadell 1867 – Barcelona 1936. Polític de la "Lliga Regionalista", fabricant i alcalde de Sabadell. Conegut pel àlies "**Pa i Ceba**", era el propietari del terreny que ocupa avui el barri de Torre-romeu i amo de la primera edificació de l'indret, la torre Romeu. Va ser alcalde de Sabadell del 19 d'octubre de 1911 a l'11 de desembre de 1913. Durant el seu mandat es va constituir la Junta de Museus i Excavacions, de la qual Romeu fou president mentre estigué al front de l'alcaldia. Prèviament havia exercit de tinent

d'alcalde. Fou condecorat amb la Creu del Mèrit Agrícola el 1913. El 1915 era vocal de la Junta d'Aranzels i Valoracions. Com a president de la Unió Industrial, durant un locaut de la majoria de fàbriques de la ciutat de l'any 1910, va pronunciar la frase «Els obrers aguantaran mentre tinguin pa i ceba». D'aquí ve el seu sobrenom. El 1902 va comprar a Rosa Carrera unes terres d'1,16 hectàrees a la partida del Romau (actual Torre-romeu), aon hi va edificar una torre, coneguda de seguida per torre Romeu o Vila Romeu i, més tard, per cal Pa i Ceba. Detingut per milicians d'esquerra el estiu de 1936, fou assassinat a una txeca de Barcelona el desembre); **Ramón Cosp i Esteve**. (Puigcerdà 1871- Urtx 1936). Confiter i alcalde de Puigcerdà, militant de la "Unió Patriòtica". Assassinat al "Córrec del gavatx" del terme d'Urtx a mans de les patrulles anarquistes de "El cojo de Málaga" que atemoritzaven a la comarca); **Josep Mateu i Angel** (Sant Climent de Llobregat 1878- Sant Just Desvern 1936. Propietari de la masia de Can Molins a Sant Climent de Llobregat, ciutat de la que fou alcalde entre 1934-1935, militant de Dreta de catalunya. En esclatar la guerra estava casat i tenia dos fills. Es va amagar, però una patrulla de control el va capturar. Mor assassinat el 20 d'agost de 1936 entre Sant Just Desvern i l'Hospitalet de Llobregat, en un lloc indeterminat. També fou assassinat el secretari de l'ajuntament, **Luis Bertí i Gurbindo**); **Lluís Llasat i Duran** (Tortosa, 1899 - El Perelló 1936. Comercial i polític. En les eleccions municipals de 14 gener de 1934 va encapçalar les llistes de la coalició d'Unió Ciutadana. Va formar part del consistori durant el bienni negre i durant dos dies de 1934 va ser alcalde de Tortosa. El 5 d'agost de 1936, fou detingut junt al redactor en cap del diari "Correo de Tortosa", Enric Mur i assassinats. Una plaça del barri tortosí de Remolins porta el seu nom); **Daniel Rodríguez i Balagué** (Tortosa XIX- 1936. Alcalde pedani de Campredó, dirigent dretà que fou assassinat per militants del PSUC); **Manuel Prat i Güell** (Banyoles 1886- Girona 1937. Fabricant de pells. Fou candidat de "candidatura de Dretes" el 1931, membre d'Acció Ciutadana i alcalde gestor després dels Fets d'Octubre de 1934. Fou assassinat després d'un judici per dirigents d'ERC, com revenja per accedir a l'alcaldia el 34); **Jaume Manzanares i Pons** (Montgat XIX- Torrent de la Uguera 1937. Polític. Membre de la Lliga regionalista, president del Centre Recreatiu i Cultural i alcalde de Montgat. Durant la guerra civil fou requerit per un escamot de la CNT, fou portat en un vehicle fins el lloc on fou assassinat. Morí al dispensari de la Creu Roja); **Bonaventura Vernis i Juvés**, conegut com el "Sastre d'All", (Puigcerdà, 1886 – Alp 1936. Empresari tèxtil puigcerdanenc, regidor i alcalde de Puigcerdà. Participà activament en la vida social i política de Puigcerdà essent membre del Casino Ceretano, president de la societat coral "La Sardana", alcalde i regidor de Puigcerdà pel partit Unió Patriòtica del 1930 a l'abril del 1931. Fou assassinat el 31 de juliol de 1936 pels esquerrans); **Ramon Gomis i Bonet** (Alcalde carlista de Juncosa el 1 de febrer de 1934, dirigent del "Requetè", afusellat al cementiri de Lleida); **Alfons Porqueras i Alabart** (Tarroja 1915- Lleida 1937. Polític i comerciant. Paer de Lleida des del 10 de gener de 1936, fou regidor per la Lliga Regionalista sota la candidatura de dretes "Concentració Lleidatana". Comerciant de gra, ametlla i fertilitzants de la terra, amb un establiment obert al barri de Capont, fill d'una de les més conegudes nissagues lleidatanes. Detingut per milicians el 1936, fou assassinat el 27 de Gener de 1937 al cementiri de Lleida); **Josep Centelles i Pagès** (Perelada 1893 – Codo 1937. Propietari pagès i

estudiant de medicina, carrera que abandonà. Fou alcalde dretà de Perelada el 1930. El seu fill fou l'advocat i coronel d'Infanteria **Joan Centelles i Bech** i excombatent. Lluità com voluntari al "Terç de Requetés de Nostra Senyora de Montserrat", ferit a Codo, fou afusellat pels republicans al mig de la plaça); **Joan Vinadé i Plana** (Sarral 1878 - 1936, pastor, afiliat al Centre Unió de Dretes, exalcalde de dreta, assassinat l'11 d'agost de 1936 al coll Deogracias, terme municipal de les Piles. Persones sospitoses d'haver participat al crim: Juan Pi Arnó i altres, a la presó Model de Barcelona. La seva dona, Carmen Monserraté Casel, declara davant el jutge que el seu marit va ser detingut per **Juan Pi Arno**, executat, i **Fernando Palau Masdeu**, amagat, al seu domicili, el 11 d'agost de 1936. Fou conduït davant del Comitè local i després al terme municipal de les Piles, on fou assassinat. El seu cadàver va ser trobat abandonat a la carretera de Santa Coloma de Queralt; presentava ferides per arma de foc); **Josep Germà i Homet** (Castellar del Vallès 1874- Sabadell 1936. Filantrop i polític, fundador de la Penya automobilista Rin, president de la Boxa Sabadell, membre d'honor de l'Aeroclub Sabadell, president de l'Atlètic de Sabadell i President del Sabadell, fundador de la licoreria "Anis del Taup", alcalde de Sabadell com a independent dins de la candidatura de dretes de la Lliga i la CEDA, i soci barcelonista, assassinat per milicians a l'inici de la guerra civil); **Josep Romañach i Serrats** (Roses 1882 – Montcada i Reixac 1937. Pescador i polític conservador. Va ser escollit alcalde en les eleccions de 1917 i alcalde interí -perquè no disposava de la majoria absoluta de vots- entre el 15/4/1919 i el 22/4/1919. Regidor durant la dictadura de Primo de Rivera fou regidor 4t entre el fins el 1927, data en què dimití. En l'Ajuntament de transició entre la dictadura de Primo de Rivera i la proclamació de la Segona República fou regidor 6è fins el 1931. A banda de la seva dedicació a la política, Josep Romañach fou membre fundador de "La Deseada", una societat recreativa formada l'any 1915 que organitzava balls i vetllades literàries a Roses. També estigué fortament vinculat amb el Pòsit de pescadors. En fou el president entre els 1923 i 1924 i després el seu administrador o director fins el 1936. Fou assassinat el 19 de novembre de 1937 a Montcada i Reixac, afusellat pels republicans juntament amb **Domènec Cusí i Trull**); **Jaume Argilès i Navès** (Arbeca 1870- Torregrossa 1936. Propietari i pagès, de militància monàrquica e hispanista, fou alcalde d'Arbeca el 1931. Fou assassinat amb 66 anys, l'11 d'Agost del 36); **Jaume Pau i Verdès** (Arbeca 1886 – Torregrossa 1936. Conegut com "Verdís", fou alcalde de Arbeca el 1934, secretari de la "Cooperativa Arbequina", conegut propietari, fou assassinat el 11 d'agost de 1936 a l'alçada del Pla de Margalef dins el terme de Torregrossa); **Josep Prats i Busquets** (Alcalde i regidor de Tàrraga, assassinat l'estiu del 36); **Josep Cuscó i Masana** (Olesa de Bonesvalls 1872 – 1936. Empresari, caporal del "Somatent català", militant de la CEDA i monàrquic. Fou alcalde de la vila i assassinat l'estiu del 36); **Josep Chiveli i Tarragó** (Alcalde de Villalba dels Arcs, militant carlista. Fou assassinat junt a 40 militants carlistes i dretans a la sortida del "Café Rossinyol" el 19 de juliol de 1936); **Valentí Gòrriz i Hostench** (Ex-alcalde Puigcerdà, militant i dirigent comarcal de "Unión Patriòtica" i procuradors dels tribunals, assassinat el 31 d'agost de 1936 a Puigcerdà); **Ramon Cosp i Esteva** (Puigcerdà 1870 – 1936. Confiter. Era l'alcalde de Puigcerdà l'estiu del 36 i fou destituït pel comitè de la CNT i ERC i substituït pel "Rei del Porc". Fou assassinat 9 de setembre del 36 junt a vint-i-tres conciutadans

dretans, a mans del comitè d'esquerres); **Francesc Vidal i Franquet** (Tarragona 1896 – Roda de Barà 1936. Inspector d'assegurances i militant de la "Lliga catalana". Fou alcalde de Tarragona, detingut per republicans el 27 de juliol del 36 traslladat al vaixell presó "Rio Segre" i assassinat el 21 d'agost); **Sadurní Pujadas i Fortuny** (la Roca del Vallès, 1893 – Mataró, el Maresme, 1936. Alcalde de la Roca del febrer del 34 a l'agost del 35. Propietari rural i comerciant. Propietari de la finca de can Pont, de la Roca del Vallès, era conegut al poble com en Sadurní de can Pont. L'any 1923 presidia la Junta de Plagues del Camp de la Roca. Va guanyar les eleccions municipals del 14 de gener de 1934 amb la Candidatura Autonomista Catalana, vinculada a la Lliga Catalana. Més tard s'adherí a Acció Popular Catalana, sucursal de la CEDA a Catalunya. Fou alcalde de la Roca fins al 1935. Va morir assassinat pels revolucionaris l'agost de 1936); **Joan Matons i Estany**. (Martorelles, 1890 – Cànoves i Samalús, 1936. Propietari rural, hereu de "Mas Matons" de Martorelles. De tendència regionalista, va ser alcalde de Martorelles des de l'1 de gener de 1916 fins al 8 d'octubre de 1920. L'any 1928 va ser un dels fundadors i secretari de l'Associació de Propietaris de Santa Maria de Martorelles. En els anys trenta va ser membre del IACSI, l'entitat que agrupava els grans propietaris rústics de Catalunya i que va oposar-se frontalment al Govern de la Generalitat amb motiu de la Llei de Contractes de Conreu. El 22 de setembre de 1936 va ser assassinat a Cànoves per esquerrans); **Manuel Abella i Bohé** (Isona 1888 – 1938. Alcalde d'ERC, pagès. Fou assassinat per milicians d'esquerres); **Pere Baró i Suades** (Esparraguera 1897 – Navarcles 1939. Alcalde accidental de Navarcles, contramestre); **Jaume Armadans i Surós**. (Palou, 1877 – Vallromanes, 1936. Pagès i polític dretà. Membre de la Cambra Agrària del Vallès Oriental, creada el 1901, i entre 1906 i 1908 formà part de la seva junta directiva. El 1914, en morir el seu pare, es va fer càrrec de l'administració de can Coll i de diverses terres en règim d'arrendament. El 1920 va assumir la direcció del sometent de Lliçà de Vall. El 1926 ingressà al IACSI, i en els anys trenta fou membre de l'Associació de Propietaris Agraris del Partit Judicial de Granollers. Va ser alcalde de Lliçà en dues ocasions. En el seu primer mandat (1906-1909). Accedí de nou a l'alcaldia l'octubre de 1923, en substitució de l'Ajuntament destituït per la dictadura de Primo de Rivera, i es mantingué en el càrrec fins al març de 1924, quan tot el consistori fou cessat per ordre del delegat governatiu. Durant els períodes 1927-1928 i 1931-1933 exercí com a regidor. En iniciar-se la guerra civil, un veí l'avisà que la seva vida corria perill, però ell no va voler marxar del poble ni amagar-se. A començament de setembre de 1936 un escamot d'esquerres procedent de Granollers el va anar a buscar a casa seva i se'l va endur a Vallromanes, on va ser assassinat); **Josep Ricart i Roca** (Sant Feliu de Llobregat, 1867 - Montcada i Reixac, 1936. Advocat, propietari i polític. Va ser alcalde de Sant Feliu de Llobregat entre 1906 i 1908. Va presentar la seva dimissió el 3 de juny de 1908 degut a una amenaça que va rebre del governador civil Ángel Ossorio y Gallardo. Va contribuir al sosteniment de biblioteques públiques a tot Espanya, per la qual cosa el «Patronato social de Buenas Letras», de Madrid, fundà una «Biblioteca Popular circulante» en honor de Josep Ricart. Militant monàrquica, prestigiava la coalició de govern a Sant Feliu de la Lliga i els tradicionalistes. Quan els revolucionaris van calar foc a l'església de Sant Llorenç després de l'esclat de la Guerra Civil espanyola, va sortir de casa seva amb dues galledes d'aigua amb la

intenció de sufocar l'incendi. El van dissuadir, però a les poques setmanes se'l van voler endur. L'1 d'octubre del 1936 uns milicians se'l van emportar del seu domicili i fou assassinat al cementiri de Montcada); **Martí Planas i Esteve** (Propietari pagès, terratinent. Alcalde de Cistella. L'estiu del 1936 fou detingut i suposadament assassinat per esquerrans, doncs el seu cadàver no fou localitzat); **Pau Vich i Freixas** (Capellades 1885 – Montcada i Reixac 1936. Empresari, directiu de partits dretans i alcalde de la seva vila, detingut l'estiu del 36, torturat a Terrassa i assassinat per milicians); **Sal·lustià Estadella i Arnó**. (Lleida 1882-1937. Metge i polític. Juntament amb el seu germà Josep, va ser una de les personalitats més significades del Partit Radical a Lleida. Regidor des de 1917 i alcalde el 1922 al capdavant d'una Coalició Popular que aplegava radicals i monàrquics (alfonsins i carlins). El 14 d'abril de 1931 va ser proclamat alcalde de la ciutat. El 1934 va ser nomenat delegat del govern a la Companyia Transmediterrània. L'any següent, els germans Estadella van abandonar el partit disgustats pels múltiples escàndols que acumulava. L'agost de 1936 va ser detingut pels milicians, i greument malalt va morir de les penalitats sofertes); **Jaume Monlleó i Monlleó** (Porrera 1860 – 1936. Propietari i alcalde de Porrera, fou cap del sometent. Assassinat pels revolucionaris d'esquerres arribats al poble); **Marià Masot i Bagés** (Alcalde de Flix, membre de la Lliga Regionalista, i alcalde elegit a les eleccions municipals del febrer del 1934 i assassinat el 1936); **Paulí Nogareda i Domènech** (Ridaura 1898 – Codo 1937. Propietari de les finques "La Nogareda" de Ridaura i de "Mas Colomer" de la Vall de Bianya. Membre de la "Lliga regionalista", fou alcalde durant la monarquia. Perseguit per les esquerres, va fugir a Ceret i s'incorporà als requetès. Morint a Codo, junt al seu cunyat); **Llorenç Ferrer i Fuster** (Gandesa 1867 – 1936. Propietari, assassinat a la Riera de Borges el 28 d'agost del 36); **Antoni Canals i Porta** (Barcelona 1888- Sant Pere de Ribes 1936. Industrial, polític de dretes i mestre a Vallcarca. Els seus pares tenien la indústria de cotó "Casa Canals", i era membre de moltes associacions de caire catòlic, com "Conferencias de San Vicente de Paul", a la Congregació Mariana i San Luis Gonzaga, de Barcelona. Molt arrelat a les tradicions de Sitges, va ser el mecenes de la festa del Corpus Christi del 1922, la instal·lació de l'ou com balla, i va pagar els sis capgrossos del poble. Va succeir al pare Pere Baixeras en la direcció de la Escola de nenes de la Colònia Cementos Fradera. S. A., de Vallcarca. Regidor de l'ajuntament de Sitges i tinent d'alcalde, durant els successos del 18 de Juliol de 1936 era el alcalde de Sitges. Tot això li costà la vida, doncs el dia 16 de Agosto de 1936, una patrulla d'esquerres del comitè antifeixista el va detenir a casa seva i assassinat davant de la casa Las Torres de Sant Pere); **Miquel Mola i Ricart** (Xerta 1871 – Vinaros 1936. Propietari, exalcalde. Fou assassinat pel comitè antifeixista el 1 de novembre); **Francisco García Garrido** (Vigo 18812 – Juneda 1936. Era comandant militar. Casat en segones núpcies a Juneda. Fou designat alcalde de la població després dels fets d'octubre de 1934 i cap provincial d'Acció Ciutadana. Assassinat pels republicans el 5 d'agost del 36); **Josep Martorell i Martorell** (L'Arbolí 1901 – 1936, Propietari de cal Casat de Gallicant. Fou alcalde el 1930. En la seva mort hi va haver també rancúnies personals. Fou assassinat al mateix Arbolí el dos de setembre de 1936); **Josep Pamies i Salvadó** (L'Arbolí 1890. Propietari de cal Roig, que havia estat alcalde durant la dictadura de Primo de Rivera, i el mataren a la riera de Maspujols); **Josep Grau i Roig** (Vilaseca 1885 - Barcelona 1936.

Propietari. Militant de la de la Lliga Catalanista i president del "Centre Catòlic i l'Agrària", va encapçalar el govern del municipi el 11 d'octubre de 1934, primer amb la companyia dels regidors dretans com a vocals i, a partir del dia 22, de manera unipersonal com a alcalde gestor, segons va ser ordenat des de la Comandància Militar. Assassinat pel comitè el 30 de setembre del 36); **Joan Vinadé i Plana** (Sarral 1888 – Lilla 1936, teuler i pastor, exalcalde de sarral i cap de la "Unió de Centre de Dretes. Assassinat amb altres sarralencs de dretes al terme de les Piles el 11 d'agost del 36); **Santiago Treig i Montagut** (Mora d'Ebre 1869 – 1938. Propietari. Fou nomenat alcalde de la vila el mes d'abril de 1938, amb la conquesta d'aquells pobles durant la batalla de l'Ebre, els republicans assassinaren i feren desaparèixer el seu cadàver el juliol del 38);